

Revisionsrapport

Förstudie avseende upphandlingsprocessen av byggentreprenad för avsaltningsanläggningen Sandvik

Fredrik Andrén
Certifierad kommunal
revisor
Jur. kand.

Februari 2017

Borgholm Energi AB

Innehåll

1.	Revisionell bedömning	2
2.	Inledning	3
2.1.	Bakgrund	3
2.2.	Uppdrag och revisionsfrågor	3
2.3.	Metod och avgränsning	3
3.	Iakttagelser och bedömningar	4
3.1.	Allmänt	4
3.2.	Upphandlingen.....	4

1. *Revisionell bedömning*

Granskningen/Förstudiens syfte är att besvara följande revisionsfråga:

Vid en översiktlig granskning har BEABs upphandling avseende grundläggningsarbeten samt kompletterande byggnads- el- VVS-, VA- och markarbeten samt byggarbetsmiljö för utförandet (BAS-U) för nybyggnationen av avsaltningsanläggningen i Sandvik varit ändamålsenlig och finns det skäl till att genomföra för en fördjupad granskning?

Efter att översiktligt ha granskat den förkommande upphandlingsdokumentationen i form av förfrågningsunderlag, utvärderingsrapporter samt domstolsinlagor är det vår uppfattning att så här långt i byggnationen av avsaltningsverket i Sandvik har upphandlingen av byggentreprenaden varit ändamålsenlig.

För att få full visshet om upphandlingen som sådan varit ändamålsenlig torde först kunna uppnås när hela den upphandlade byggentreprenaden står färdig. Först då kan levererad entreprenad fullt ut jämföras med det som angavs i förfrågningsunderlag, tidsplaner, kostnader med mera.

Beträffande det faktum att upphandlingen blev föremål för en överprövningsansökan kan följande anföras. De av anbudsgivaren angivna grunderna för ansökan var hänförliga till upplevda tillkortakommanden i förfrågningsunderlaget. Detta underlag upprättades inte av BEAB själv utan av en anlita konsultfirma. Att BEAB skaffar extern specialist hjälp, både vad gäller juridik såväl som teknik ser vi som positivt. Det vittnar om god insikt i upphandlingsregelverkens komplexitet. Nu blev fallet inte föremål för ett rättsligt avgörande.

En rekommendation för framtiden är att särskilt lägga vikt vid det upphandlingstekniska och särskilt ”provtrycka” förfrågningsunderlaget med avseende på transparens- och lika-behandlingsfrågor.

Sammanfattningsvis är det vår uppfattning att upphandlingen så här långt varit ändamålsenlig. Vi har inte i vår översiktliga granskning hittat indikationer eller skäl för en fördjupad granskning. Vi bedömer vidare att bolaget haft grund för att genomföra upphandlingen genom ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering (direktupphandling).

2. Inledning

2.1. Bakgrund

PwC har fått i uppdrag av lekmannarevisorerna i Borgholm Energi AB (BEAB) att göra en förstudie av bolagets byggtreprenadsupphandling av avsaltningssystemet Sandvik. Syftet med förstudien är att få fram ett underlag som skall utvisa om en eventuell fördjupad granskning av upphandlingen ska ske.

2.2. Uppdrag och revisionsfrågor

Uppdraget syftar till att få svar på följande revisionsfråga:

- Vid en översiktlig granskning har BEABs upphandling avseende grundläggningsarbeten samt kompletterande byggnads- el- VVS-, VA- och markarbeten samt byggarbetsmiljö för utförandet (BAS-U) för nybyggnationen av avsaltningssystemet i Sandvik varit ändamålsenlig och finns det skäl till att genomföra en fördjupad granskning?

2.3. Metod och avgränsning

Förstudien har genomförts enligt följande:

- Genomgång av upphandlingsdokumentationen, domstolsinlagor samt annan till upphandlingen hänförlig dokumentation.
- Intervjuer med berörda tjänstemän inom bolaget

Förstudien har avgränsats till att endast omfatta ovannämnda upphandling.

Revisionsrapporten har sakgranskats av bolagets Vd.

3. Iakttagelser och bedömningar

3.1. Allmänt

Borgholm Energi AB ansvarar bl.a. för att producera och leverera vatten inom Borgholms kommun och sköter drift, service, underhåll, övervakning samt utveckling av anläggningar och rörnät inom kommunen.

Under slutet av december 2015 konstaterade BEAB att grundvattennivåerna var historiskt låga. Dessa nivåer övervakades och frågan om framtida förväntade grundvattennivåer utreddes med hjälp av konsultfirman Structor. Sjunkande produktionskapacitet i vattenverk under början av år 2016 tillsammans med en ytterligare utredning av förväntade grundvattennivåer föranledde BEAB att söka alternativa vattenförsörjningslösningar. Det enda realistiska alternativ BEAB fann var att låta bygga ett bräckvattenverk omgående. Anläggningen ska enligt förfrågningsunderlaget stå färdig under andra kvartalet 2017.

Leverans av vatten betecknas allmänt som en samhällskritisk funktion som måste upprätthållas.

3.2. Upphandlingen

Upphandlingen genomfördes genom ett förhandlat förfarande utan föregående annonsering (direktupphandling) och LUF (lagen om offentlig upphandling inom försörjningssektorerna vatten, energi, transport samt posttjänster) tillämpades.

Entreprenadformen var utförandeentreprenad och skulle genomföras i samverkan så kallad "partnering".

Upphandlingen avsåg grundläggningsarbeten samt kompletterande byggnads- el- VVS-, VA- och markarbeten samt byggarbetsmiljö för utförandet (BAS-U) för nybyggnationen av avsaltningsanläggningen.

BEAB inhämtade ett juridiskt utlåtande från Advokatfirman Lindahl (daterat 10 mars 2016) avseende möjligheterna till direktanskaffning (användandet av direktupphandling) givet de rådande omständigheterna. Advokatfirman gjorde bedömningen att förutsättningarna att tillämpa undantaget i 4 Kap 2 § första stycket 4 p LUF förelåg.

Förfrågningsunderlaget upprättades av konsultfirman WSP Sverige AB. WSP ombesörjde även ytterligare delar i upphandlingsprocessen såsom mottagande av anbud, kvalificering och utvärdering.

Upphandlingen blev föremål för en överprövningsansökan från en av anbudsgivarna. Denna anbudsgivare yrkade på att upphandlingen skulle göras om. Anbudsgivarens uppfattning var att BEAB överträtt de grundläggande upphandlingsprinciperna om likabehandlings och transparens på grund av tillkortakommanden i förfrågningsunderlaget. Samt att därigenom anbudsgivaren missgynnats. Vidare skulle BEAB inte redovisat i förfrågningsunderlaget grunden för att använda sig av direktupphandling av entreprenaden.

Ansökan om överprövning drogs sedermera tillbaka av sagda anbudsgivare och fallet fick sålunda ingen rättslig prövning.

2017-02-13

Fredrik André

Projektledare

Pär Stureson

Uppdragsledare